

COMENIUS 1 OKUL ORTAKLIKLARI PROJELERİNE BAŞVURUDA BULUNAN OKUL YÖNETİCİ VE KOORDİNATÖR ÖĞRETMENLERİN GÖRÜŞLERİ

Şengül Türkoğlu¹ Recep Türkoğlu²

Özet

Bu araştırmada Comenius 1 Okul Ortaklıklarının incelenmesi, Ankara ilinde Comenius 1 Okul Ortaklıklarına başvuruda bulunan kurumların okul yönetici ve koordinatör öğretmenlerinin;(1) bu ortaklıkları ne kadar tanıdığı, (2) başvuru sürecinde yaşanan güçlükler,(3) ihtiyaçların belirlenmesi amaçlanmıştır.

Uluslararası eğitim projeleri ve AB eğitim projelerini tanıtıma yönelik araştırmalar yapılmıştır. Bu araştırmamızda yapılan çalışmalara katkı olarak ülkemiz okullarının birebir katılımına olanak sağlayan Comenius Okul Ortaklıklarının daha iyi tanıtılabilmesi ve katılım sürecinde yaşanan güçlüklerin belirlenebilmesi boyutunda araştırmalar yapılmıştır. İlgili uzmanların görüşleri alınarak Ankara ilinde Comenius 1 Okul Ortaklıklarına başvuruda bulunan okul yönetici ve koordinatör öğretmenlerine uygulanacak görüşme formu geliştirilmiştir. AB Eğitim ve Gençlik Dairesi Başkanlığından elde edilen Ankara ilinde Comenius 1 Okul Ortaklıklarına başvuruda bulunan kurumlardaki okul yönetici ve koordinatör öğretmenleri ile gerçekleştirilen görüşmelerin sonucunda şu sonuçlar elde edilmiştir: (1) AB nin proje uygulamalarına yönelik ölçütleri, kural dışılıkları, uluslararası fonu bütçelendirme şekli gibi AB nin kararlarına yönelik bilgilendirmeler katılımcıların bu bilgileri özümsemesini sağlayacak düzeyde değildir. (2) Projenin özümsemesini sağlayacak şekilde detayları içeren tanıtımlar eksiktir. (3) AB projelerine yabancı olan ülkemiz okullarının bu projelere uyumunda etkili bir yöntem olan periyodik aralıklarla tanıtım faaliyetleri yapılmamaktadır. (4) Eğitimin farklı boyutlarına yönelik sağlayabileceği kazanımlara ve uygulamalı örneklerle ağırlık veren tanıtımlar eksiktir. (5) Projelerin değişik aşamalarında üniversite, araştırma kurumları, akademisyenler gibi alanlarında yetki sahibi kişi ve kurumlardan yararlanmada yetersizlikler bulunmaktadır. (6) Projelere katılma istekliliği özel okullarda devlet okullarına göre daha fazladır.

Bu makalede yapılan görüşmeler sonucunda da tespit edildiği gibi proje örneklerine ihtiyaç duyulduğu tarafımızdan da bir ihtiyaç olarak görülmüştür. Ülkemizde bundan sonra hazırlanacak Comenius projelerine yardımcı olmak amacıyla daha önce uygulanmış çeşitli Comenius -1 Okul projelerinin proje planı ve uygulamalarına yönelik örneklerin sunulması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: AB Projeleri, Sokrates, Comenius, Okul Ortaklıkları

¹ Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kimya Eğitimi Bölümü, Yüksek Lisans Öğrencisi

² Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Bölümü Doktora Öğrencisi

THE VIEWS OF SCHOOL MANAGERS AND COORDINATOR TEACHERS WHO APPLIED TO COMENIUS 1 SCHOOL PARTNERSHIP PROJECTS

Abstract

In this project, it is aimed to research Comenius 1 School Partnerships, to determine how much principals and the coordinator teachers of the schools applied to Comenius 1 School Partnerships in Ankara, to find out needs and difficulties experienced in the application process.

Researches have been carried out on how international education projects and EU education projects can be explained better to our schools.

Getting the concerned experts' opinion, a questionnaire to be applied to principals and coordinator teachers of the schools applied to Comenius 1 School Partnerships in Ankara, has been developed. As a result of the questionnaires of the principals and coordinator teachers of the schools applied to Comenius 1 School Partnerships in Ankara according to Department of EU Education and Youth, the following results have been acquired: (1) Information regarding EU decisions, such as criteria of project implementations, irregulars, budgeting international fund of EU are not enough level for participants to assimilate them (2) The details to assimilate the project are missing. (3) No PIAR activities which are effective for our schools which are not familiar to EU Project to adapt to these projects are held. (4) The definitions which attaches importance to gains and practical samples directed to different aspect of education. (5) There are insufficients to benefit from people and organizations professional in their fields such as universities, research institutions, and academicians. (6) Feeling a desire for participating in the projects for private school are more than public schools.

Like determined in the results of the questionnaires carried out in this article, and as we also think that there is a need for Comenius school projects, from models of project plan and implementation of several Comenius School projects applied before have submitted to help Comenius projects to be prepared in the future in our country.

Keywords: *EU Projects, Socrates, Comenius, School Partnership*

GİRİŞ

Küreselleşmeye giden dünyada, eğitimde küreselleşme yolunda yapılacak çalışmalardan biri olarak da Avrupa Birliği Eğitim programları gibi Uluslararası Eğitim Programları düşünülebilir. Bu tür çalışmalar sürekli ve hızlı değişen dünyaya uyumu kolaylaştırırken, değişim sürecinin daha hızlı gerçekleşmesini de sağlayabilir.

Avrupa Birliğine üyelik sürecinde olan Türkiye'nin, Avrupa Birliği Eğitim programlarına katılımı ile Avrupa topluluğunun eğitim-öğretim anlayışlarının farkına varılması, topluluğun düşünce yapısı hakkında fikir edinilmesi, kültürlerin karşılıklı tanınması gibi birçok alanda bilgi sahibi olunarak uyum sürecinin kolaylaşması sağlanabilir, toplum ve eğitim yaşamında yeni ufuklar açılabilir.

Eğitim sistemlerinde dünyadaki yeni gelişmeler ışığında değişimler gerçekleşmektedir. Cumhuriyet döneminden sonra eğitim sistemimiz gerek eğitimde fırsat eşitliğini gerekse daha kaliteli bir eğitimi sağlayabilmek amacıyla birçok değişiklikler geçirmiş ve tüm ortaöğretim okullarında elliye yakın değişik eğitim programı uygulanmıştır (Başaran, 1996). Eğitimde kaliteye ulaşma çalışmaları sadece eğitim sisteminde yapılan çalışmalar ile değil müfredat çalışmaları, projeler, uluslararası çalışmalar şeklinde de çok boyutlu devam etmektedir.

Eğitim programı kavramı ve eğitimde müfredat (öğretim programı) geliştirme çalışmaları, özellikle 20. yüzyılda dikkatleri çeken bir uğraş haline gelmiştir (Demirel, 1997). Öğretim programları geliştirmenin bir süreç olduğu ve bu süreçte eğitimle ilgili her alandan temsilcilerin bulunması, sürecin değişimlere açık ve geliştirilebilir olması gerektiği kabul edilen görüşlerdir. Öğretim programlarını değerlendirme süreçlerin iyileştirilmesi, açıklanması için bir araç olarak görülmelidir. Uluslararası bir perspektif ile okul süreçleri ve değerlendirmesinin sistematik bir çalışması program ve program yapanlar için karar verme sürecinde geçerli bir yöntem olmalıdır (Farrel, 1988).

Eğitim alanındaki gelişmeler özellikle felsefe, psikoloji ve öğrenme kuram ve uygulamalarındaki değişimlerden etkilenmektedir. Bu değişimlerin özellikle öğrenme ortamlarının hazırlanması, hedeflerin belirlenmesi, uygun stratejilerin seçilmesinde öğretim programı geliştirme çalışmalarını etkilediği Demirel'in (1997) "Müfredat geliştirme çalışmalarında öğrenme kuramlarının da etkileri görülmektedir. Müfredat geliştirme çalışmalarının tarihsel gelişimi içinde özellikle eğitim programlarında yer alan hedeflerin davranışlar şeklinde belirlenmesinde davranışçı kuramların etkisi bulunmaktadır. Bilişsel Alan Kuramcılarında Piaget'in bilişsel gelişim aşamaları müfredat geliştirme çalışmalarını etkilemiştir ve eğitim programlarında öğrenme yaşantılarının düzenlenmesinde yararlanılmıştır." ifadesi ile de belirtilmektedir.

Varış'ın (2002) da belirttiği gibi, bir eğitim kurumunun veya sosyal çevrenin bireylerin yaşantılarını düzenlemek ve zenginleştirmek için yürüttüğü tüm etkinlikler eğitim programı kapsamına girdiğine göre; bu programların bireylerin yaşantılarını zenginleştirmek için bilim ve teknoloji alanındaki hızlı gelişmelere uyum sağlayacak şekilde nitelikli olarak hazırlanması ve zaman içinde değişen koşullara göre geliştirilmeleri gerekmektedir. Bu nedenle öğretim programı çalışmalarının; toplumsal değişimler, bilim, teknoloji, ekonomi gibi alanlardaki değişimlerle etkileşim içinde olduğu görülerek, çalışmalarda bu hususların dikkate alınması

gerekmektedir.

Öğrenme ile ilgili bir yaklaşım olan yapılandırmacı yaklaşım ise son yıllarda öğretim programı geliştirme çalışmalarında benimsenilen bir yaklaşım olmuş ve ülkemiz öğretim programları geliştirme çalışmalarında da bu yaklaşımın benimsendiği Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca açıklanmıştır. Yapılandırmacı yaklaşım öğrenciyi merkeze alan bir eğitim anlayışı sunarken, öğrencilere uygun öğrenme ortamlarının hazırlanması ve kullanılacak stratejilerin belirlenmesinde eğitimcilere yol göstermekte, öğrenciye ise yer vermektedir (Program Geliştirmede Yeni Yaklaşımlar Ulusal Sempozyumu).

Dünyada bilim, teknoloji ve iletişimde çok hızlı gelişmeler meydana gelmektedir. Küresel boyutta meydana gelen bu değişimler uluslararası düzeyde yarışabilecek nitelikli insanların yetiştirilebilmesini zorunlu kılmaktadır (Özkan, 1998). Bu amaçla da ülkeler bir çok projeler geliştirmektedir veya projelere katılmaktadırlar. Eğitim alanında da küreselleşme ile ortak anlayışlar geliştirilirken, sorunlara da ortak çözümler üretilmesi sağlanabilir. Uluslararası eğitim programları da bu amaçla yapılan çalışmalardır. AB eğitim programlarından Comenius 1 Okul Ortaklıklarını bu kapsamda incelediğimizde, bu çalışmalar ile eğitimde farklı boyutlarda bir çok kazanımlara ulaşabileceğimizi görmekteyiz.

Comenius proje çalışmaları da yapılandırmacı yaklaşım gibi öğrenciyi merkeze alan çalışmalardır. Yapılandırmacı yaklaşım bilginin yapılandırılması esasını üzerine yoğunlaşmakta ve bu amaçla kendi kendine öğrenme, keşfederek öğrenme, işbirlikli öğrenme, yordama-gözlem-açıklama ile öğrenme gibi öğretme-öğrenme tekniklerini desteklemektedir. Comenius projeleri çerçevesinde yapılan çalışmalar da aynı teknikleri desteklemektedir. Avenstrup' un (2004) da belirttiği gibi; yapılandırmacı yaklaşıma göre öğretmen hem kendi hem de öğrencilerin öğrenme süreçleri ve deneyimlerinin analizini yapar ve bu şekilde öğretme-öğrenme süreçlerini sınıf ortamında nasıl iyileştireceğine dair kendi anlayışını yapılandırır. Yapılandırmacı yaklaşımda belirtilen öğretmenin profesyonellik kazanması ve kendi rolünü yapılandırmasına yardımcı olacak bir ortam da Comenius proje etkinliklerini gerçekleştirme süreçleri olabilir. Bu projelerde öğretmen ve öğrenci etkileşimi artacağından öğretmenler öğrencileri daha iyi analiz edebilir. Projelerde aktif rol alan öğrenci sayısının artması hem bu açıdan hem de yeni öğrenme yollarının yaygınlaşması açısından etkili olabilir. Projelerin planlama, yürütme, değerlendirme çalışmaları da programların hazırlanmasında yeni ve yaratıcı yolların ortaya konmasına

yardımcı olabilir. Gürol'un(2001) yaptığı araştırma da gerçek yaşamda akranlarla ve çevre ile etkileşimin Yapılandırmacı öğretimde önemli bir yer tuttuğunu göstermektedir. Yapılandırmacı yaklaşım bilişsel, sosyal yaklaşımları içinde barındırmaktadır. Bilginin bilişsel yapıları ve yaşantıları organize ederken zihinde oluştuğunu kabul eden kişisel yapılandırmacılar yanında bilginin sosyal etkileşimler sonucunda oluştuğunu savunan sosyal yapılandırmacılar bulunmaktadır. Cobb'a (1994) göre her iki yaklaşım birbirini tamamlamaktadır. Yapılandırmacı yaklaşıma göre bilginin yapılandırılması hem kişisel hem de sosyal olduğuna göre ortak deneyimlerin artması ile farklı ön öğrenmeler de en alt düzeye indirilebilecektir. Comenius projeleri ile gerçekleştirilen çalışmalarda hem aynı grupta çalışan öğrenciler arasındaki ortak deneyimler artabilir, hem de farklı ülkelerdeki gruplarla yapılan çalışmalarda sosyal, kültürel etkileşimlerle ortak anlayışın yapılması sağlanabilir. Böylece hem farklı gelenek ve görenekler kaynaştırılarak küresel bir eğitim anlayışına gidilebilir, hem de öğrencilerin öğrenme süreçlerinde ilgi duyacakları ve zevk alacakları mutlu bir ortam oluşturulabilir.

Öğretim programı geliştirme anlayışında ilgililerin katılması ile hazırlanan program anlayışı en ileri aşamadır. Öğretim programı geliştirme sürecine ilgili olan her kesimin alınmasının gerekli olduğunu belirten bu aşamada, sürece eğitim uzmanları, öğrenci, veli, öğretmen, rehberlik uzmanları gibi ilgili alanlardan bireyler dâhil edilmektedir (Varış, 2002). Comenius projelerinde de ilgili olan her kesim projelere dâhil edilmeye çalışılmakta; ilgi, istek doğrultusunda bireylerin bir arada çalışmaları desteklenmektedir. Öğrenenler açısından ilgilendikleri alanda derinleşmelerine imkân sağlayan projeler, uygulayıcıların da iyi bir mesleki deneyim kazanmalarına neden olabilir. Proje çalışma sürecine her kesimin dâhil edilmesi ile projelerin ihtiyaçlara göre yönlendirilmesi ve geliştirilmesi gerçekleştirilirken, sonuçlarla da ilgililenlere bilgi sağlanabilir.

Özellikle daha az anlaşılabilir konularında öğrencilerin gerek sınıf içi veya sınıf dışında, gerekse laboratuvar ortamında uygun stratejilerle araştırmaya sevk edilmelerinin, büyük ölçüde anlama ve daha fazla ilgi olayını da beraberinde getireceğini ifade eden Geban vd.'nin (1996) de vurguladığı gibi fen eğitiminde yapılandırmacı yaklaşım önemli bir yer tutmaktadır. Bu yaklaşımı destekleyen Comenius projeleri ile de öğrencilere zor gelen fen konularında ilgi uyandırılabilir. Ayrıca fen eğitiminde öğretmenin anahtar rolünün bulunduğunu belirten Morgil vd., (2002) günümüz insanın, hayatının her safhasını etkileyen teknolojik gelişmeleri algılayıp yorumlayabilmesi için temel bir fen eğitiminden geçmesi gerektiğine vurgu yapmaktadır. Bu şekilde bireyleri değişen dünyaya en iyi

şekilde hazırlayabilme yollarından biri olarak da değişime uyum sağlayan bir fen eğitimi anlayışı olabilir.

Son yıllarda bilgi ve teknoloji ağırlıklı bir topluma gidişin gereği olarak, fen eğitiminde öğrenenlerin fen okur-yazarı olmalarını sağlamak amaçlanmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı kaynaklarında da ifade edilen fen eğitimi temel amaçları (Maltepe, 2006) fen okuryazarlığına sahip birey yetiştirmeyi hedeflemektedir. Fen okur-yazarlığına sahip olan bireyler; araştıran, sorgulayan, eleştirel düşünen, yaşadığı çevre ve dünyaya duyarlı bir birey olarak sorunlara akılcı yaklaşan ve demokratik haklarını kullanabilen bireyler olacaktır. Bu özelliklere sahip olabilmeleri için öğrencilere gerekli öğrenme ortamlarının hazırlanması gerekir. Comenius projelerindeki çalışmalar ile fen, teknoloji, toplum, çevre, ekonomi, kültürel yapı arasındaki etkileşimler incelenilmektedir. Proje çalışmaları ile öğrenciler bu tür etkileşimleri incelerken analiz, sentez, değerlendirme, yorum, sunum, raporlama yaparak çeşitli öğrenme deneyimleri kazanabilir ve karar verme yetisine sahip olabilirler. Bu noktada proje çalışmaları ile fen eğitiminde yetiştirilmek istenen fen okur-yazarı bireylerin yetiştirilmesine de katkı sağlanabilir. Öğrencilerin ilgisinin toplum-çevre-fen-teknoloji üzerine yoğunlaşması sağlanırken ortak çalışmalar ile kültürler arası etkileşim desteklenerek ortak yaşanan dünyada birbirlerini anlayan ve sorunlara ortak çözüm yolları üreten bireylerin yetiştirilmesi de gerçekleştirilebilir. Fen derslerinde öğrencilerin yaşadığı çevreyi bilimsel açıdan incelemesi amaçlanır. Bu amaç doğrultusunda çevrelerindeki olayları gözlemeleri, olaylar arasında bağlantılar kurmaları ve sonuçlara ulaşmalarını destekleyen çalışmalar ile öğrenciler sorgulamayı, problemlerin çözümünde ortak çalışmayı, tartışmayı öğrenerek bilimsel süreç becerilerini de kazanmış olurlar. Bu becerilere sahip olan bireyler sosyal hayatlarında da sorumlu vatandaş özelliğine sahip olacaklarından fen dersleri ile öğrenciler topluma da hazırlanırlar. Comenius projeleri ile yapılacak çalışmalar, fen eğitiminde amaçlanan bu hedeflere ulaşmaya yardımcı olabilir ve öğrencilerin bilimsel süreç becerilerini kazanmalarını sağlayabilir. Farklı ulusların farklı boyutlardaki etkileşimleri ile toplumların benimsediği, ortak bir sorumlu insan modelinin gelişmesi de sağlanabilir.

Comenius proje çalışmaları öğretim programı çalışmalarına destek verebilir. Özellikle öğrenme, öğrenme yöntemleri, öğrenme ortamlarının hazırlanması ve öğretmenlerin öğrenciyi merkeze alan çalışmalarda rehberlik rolünü özümsemeleri noktalarında destek verebilir. Son zamanlarda benimsenen yapılandırıcı yaklaşımın vurguladığı sosyal etkileşimlerin, ortak kültürlerin, ortak anlayışın kazandırılmasında da Comenius projeleri etkili olabilir.

Comenius gibi uluslararası çalışmaların belli standartları, koşulları bulunmaktadır ve bu koşulları gerçekleştirmek gerekmektedir. Comenius ortaklıklarının gerçekleştirilmesinde AB nin kuralları, başvuru sürecinde ve sonrasında yapılacakların çok iyi anlaşılması gerekmektedir.

Bu çalışmanın amacı; Ankara İlinde Comenius 1 Okul Ortaklıklarına başvuruda bulunan kurumların okul yönetici ve koordinatör öğretmenleri ile görüşme gerçekleştirilerek elde edilen veriler doğrultusunda bu projelere etkin bir şekilde katılımın sağlanması için nelerin yapılması gerektiğini, ihtiyaçların neler olduğunu belirlemektir.

ARAŞTIRMA PROBLEMİ

Avrupa Birliği Eğitim programlarından Socrates'in alt programı olan Comenius 1 okul ortaklıkları hakkında, 2004-2005 öğretim yılında uygulaması başlayacak Comenius 1 okul ortaklıkları projeleri için başvuruda bulunan okul yöneticisi ve koordinatör öğretmenlerin görüşleri nelerdir?

ALT PROBLEMLER

- 1) Koordinatör Öğretmenlerin görüşleri nelerdir?
- 2) Okul Yöneticilerinin görüşleri nelerdir?
- 3) Koordinatör Öğretmenlerin ve Okul Yöneticilerin görüşleri arasında farklılık var mıdır?

ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI

Araştırma Ankara'da Comenius 1 okul ortaklıklarına başvuruda bulunan okul yöneticileri ve koordinatör öğretmenlerinin görüşleri ile sınırlıdır.

TANIMLAR

Müfredat geliştirme: Okul içinde ve okul dışında milli eğitimin ve okulun amaçlarını etkinlikle geliştirmek ve gerçekleştirmek üzere düzenlenen içerik ve faaliyetlerin uygun yöntem, teknik, araç ve gereçlerle geliştirilmesine yönelik koordine çalışmaların tümüdür (Varış, 1988).

Müfredat değerlendirme: Program tasarımı ve uygulaması hakkında verilen kararların isabet derecesini tayin etmek için sürekli bilgi toplama ve yorumlama sürecidir (Sezgin, 2000).

Avrupa Birliği: 1951 tarihinde Paris Antlaşması'yla Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu (AKÇT)'nin Fransa, Almanya, İtalya ve Benelux ülkeleri (Belçika, Hollanda ve Lüksemburg) katılımıyla kurulan ve 1957 Roma

Antlaşması'yla devam eden Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) ve Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu (EURATOM)'nun kurulmasıyla gelişen ve Şubat 1992'de imzalanan ve Kasım 1993'te yürürlüğe giren Maastricht Antlaşması ile "Avrupa Birliği" adını alan günümüzde de 15 tam üye ülke ile 13 aday ülkeden oluşan ve daha da aday olmak isteyen tüm Avrupa'yı kapsayan ekonomik ve sonunda siyasal bir Avrupa bütünlüğünü hedefleyen birlik olarak anlaşılmaktadır (Yayan, 2003).

Avrupa Komisyonu: Avrupa Birliğine tavsiyelerde bulunan ve onun kararlarını uygulayan idari yapıya verilen isimdir (European Commission, 2000).

Avrupa Birliği Eğitim Programları: Avrupa Birliği üye ve aday ülkeleri ile antlaşmalarına taraftar diğer ülkelerin bütçelerinden katkı yapıp, kabiliyetlerine göre yararlandıkları, eğitimlerini geliştirip hedeflenen standart seviyeye ulaştırmaya yönelik eğitim ile ilgili yardım programlarıdır (Yayan, 2003).

Ulusal Ajans: AB eğitim programlarına katılacak AB üyesi ülkelerin ulusal yetkililerince ulusal düzeyde programların etkinliklerinin koordineli bir şekilde yönetimini kolaylaştırmak için oluşturdukları yasal, mali ve idari özerkliğe sahip bağımsız kurumlardır (Yayan, 2003).

Comenius 1 Okul Ortaklıkları Projeleri: Okulların (ülkelerden biri AB üyesi olmak koşuluyla en az üç ülkeden asgari birer okul) ilgi alanlarına giren ortak bir konuda birlikte çalışmalarını mümkün kılan projelerdir (Ulusal Ajans, 2006).

Koordinatör Öğretmen: Comenius okul ortaklıkları projesinden sorumlu öğretmeni ifade eder. Proje çerçevesinde gerçekleştirilecek faaliyetlerde öğrenci ve diğer alan öğretmenleri ile işbirliğinin gerçekleştirilmesinden sorumludur. Ayrıca projenin sürdürülebilirliği için de gerekli faaliyetlerde bulunur.

Okul Yöneticisi: Comenius okul ortaklıkları projesine katılmış olan kurumun kurucu, müdür ya da müdür yardımcısı gibi kuruma dair işlemlerden sorumlu yöneticisini ifade eder. Proje çerçevesinde yapılacak sözleşme ve yasal sorumluluklarda yetkili olan bireydir.

Bakanlık: T.C. Milli Eğitim Bakanlığını ifade etmektedir.

ARAŞTIRMA MODELİ

Araştırma, Comenius 1 Okul Ortaklıklarına başvuruda bulunan kurumların okul yönetici ve koordinatör öğretmenleri ile elde edilen verilerin çözümlenmesinde kullanılan teknikler göz önüne alındığında nitel bir çalışmadır.

EVREN VE ÖRNEKLEM

Çalışmanın evrenini; Ankara ili merkezinde Comenius 1 okul ortaklıklarına başvuruda bulunan okul yöneticileri ve koordinatör öğretmenleri oluşturmaktadır.

Comenius 1 okul ortaklıklarına ülkemizin bu yıl katılmış olması, eğitim kurumları ve ilgili kişiler tarafından fazla tanınmaması, başvuruda bulunan kurum sayısının az olması nedeniyle örnekleme yöntemi olarak “kolay ulaşılabilir durum örnekleme” kullanılmıştır. Ankara ilinde Comenius 1 okul ortaklıklarına başvuruda bulunan kurumlar ile bu kurumlarda projelerden sorumlu okul yönetici ve koordinatör öğretmenlerine ulaşabilmek için AB Eğitim ve Gençlik Merkezine resmi yazı ile başvurulmuştur. Yazıya verilen yanıtta Ankara ilindeki 7 özel okul ile 1 devlet okulu bildirilmiştir. Bu nedenle araştırmanın evrenini 8 okuldaki Comenius 1 okul ortaklıkları projelerinden sorumlu okul yönetici ve koordinatör öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırma evreni ulaşılabilir olduğundan, örneklem olarak tüm evren alınmıştır. Örneklemle ilgili bilgiler Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1.Örneklem sayıları

Okul türü	Görüşülen Okul Yöneticileri Sayısı	Görüşülen Koordinatör Öğretmen Sayısı
Özel okul 1	1	1
Özel okul 2	1	-
Özel okul 3	1	2
Özel okul 4	-	2
Özel okul 5	1	1
Özel okul 6	-	1
Özel okul 7	1	2
Devlet okulu	1	1
TOPLAM	6	10

VERİ TOPLAMA ARACININ HAZIRLANMASI

Verilerin toplanmasında Ek-1’de verilen görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formunda bulunacak sorular Comenius 1 okul ortaklıklarının ne kadar tanındığı, bu projelere ne kadar hazır olunduğu, projeler kapsamında AB den beklentilerin neler olduğunu irdelemeye yönelik hazırlanmıştır.

Görüşme formunda bulunan sorular, araştırma problemindeki görüşme yapılan kişilerin görüşlerinin alınması nedeniyle kolay anlaşılabilen, açık uçlu, alternatif sorular ve sondalar kullanılarak hazırlanmıştır. Ayrıntılı ve açıklayıcı yanıtı teşvik etmek için farklı türde sorulardan yararlanılmıştır. Yanıtların derinlemesine olması ve zenginliği sağlamak için ayrıntıya yönelik sondalar da kullanılmıştır. Görüşme formu hazırlandıktan sonra ölçme aracının geçerlik ve güvenilirliğini belirlemek için görüşme formu ile ilgili “uzman görüşü” alınmıştır.

VERİLERİN TOPLANMASI

Verilerin toplanmasında “görüşme” tekniği kullanılmıştır. Ek-1’de verilen görüşme formu kullanılarak okul yönetici ve koordinatör öğretmenler ile görüşme gerçekleştirilmiştir. Görüşme yapılan okul yöneticilerinden dördü ile yüz yüze görüşme yapılmış, diğer iki yönetici görüşme sorularına yazılı cevap vermek istemiştir. Yöneticilerin görüşme sorularına yazılı olarak verdiği yanıtlar incelenmiş ve verdikleri yanıtlar araştırmanın amacına yönelik olduğundan örnekleme dahil edilmiştir. Projelere başvuruda bulunan iki okul yöneticisi sadece koordinatör öğretmenle görüşmenin yeterli olacağını belirttiğinden görüşme gerçekleşmemiştir. Bazı okullarda birden fazla proje başvurusu yapıldığı için, koordinatör öğretmen sayıları farklı olmaktadır. Proje sayısı farklı olan okulların hepsinde her projenin koordinatörü ile görüşülememiştir. Bunun nedeni aynı koordinatör öğretmenin birden fazla projeden sorumlu olması veya sadece bir koordinatör öğretmenle görüşülmesinin yeterli olacağını söylemesidir. Koordinatör öğretmenlerden bazıları ile görüşülememe sebebi de okul yöneticisinin kendisiyle yapılan görüşmenin yeterli olacağını bildirmesidir.

Yapılan görüşme temelde yapılandırılmamış bir görüşme türü olup, görüşme formu kullanıldığından ve görüşme formundaki sorular açık uçlu olduğundan yapılan görüşme türü “yapılandırılmamış görüşme” dir. Her görüşme yapılan kişiye aynı sorular sorulmuştur. Bu nedenle de yapılan görüşme “standartlandırılmış açık uçlu görüşme” dir (Yıldırım ve Şimşek 2005).

Verilerin toplanması sırasında, görüşme yapılacak okul yöneticileri ile koordinatör öğretmenlerin hepsine ulaşmada bazı sıkıntılar yaşanmıştır. Çoğunlukla okul yöneticileri projelerin koordinatör öğretmenleri ile görüşmenin yeterli olacağı görüşlerini beyan etmişlerdir. Genel olarak iki yönetici haricinde görüşmelere katılım sağlanmıştır. Bununla birlikte bazı yöneticilerde sadece kendileri ile görüşmenin yeterli olacağını ifade

etmişlerdir. Genele baktığımızda ise görüşmeciler “görüşme” yapılmasına istekli davranmışlardır.

Görüşme sırasında, görüşmecilerin yanıtları hem not alınmış hem de görüşme kayıt edilmiştir. Ancak görüşme yapılan iki yönetici görüşme yapacak zamanının olmaması nedeniyle görüşlerini yazılı olarak sunacağını belirtmiştir. Bu iki yöneticiye görüşme formu verilip ertesi gün yanıtları yazılı olarak alınmıştır.

VERİLERİN ÇÖZÜMLENMESİ

Araştırma verilerinin çözümlenmesi; verilerin yazılı hale getirilmesi ve çözümlenmesi olarak iki aşamadan oluşmaktadır. Verilerin yazılı hale getirilmesinde görüşme yapılan kişilerin görüşme sorularına verdikleri yanıtlar; not alınarak, ses kaydıyla ve yazılı olarak alınmış sonra bu yanıtlar yazılı hale getirilmiştir.

Verilerin çözümlenmesi aşamasında “içerik analizi” yapılmıştır. İçerik analizine ilk olarak “kodlama” ile başlanılmıştır. Kodlama aşamasında, araştırmada elde edilen bilgiler incelenmiş (satır satır okunarak) ve araştırmanın amacı çerçevesinde önemli olan boyutlar saptanarak, bu boyutların altları çizilmiş, bu boyutlar yazılarak kodlar üretilmiştir. Üretilen kodlar sınıflandırılarak hangi temalar etrafında toplandığı tespit edilmiştir. Genelde koordinatör öğretmenlerin ve okul yöneticilerin görüşleri aynı temalar etrafında toplanmıştır. Tablo 2’de üretilen kod listesi görülmektedir. Üretilen kod listesine göre betimsel analiz yapılmış ve ortak görüşler “sonuç” bölümünde belirtilmiştir.

Tablo 2. Üretilen Kod Listesi

1.Comenius projelerini öğrenme şekilleri hakkındaki bilgiler	
a) Ulusal Ajans çalışmalarından	()
b) AB genel sekreterliği çalışmalarından	()
c) Bir tanıdıktan	()
2. Başvuruda bulunulan Comenius projelerinin hangi alanları içerdiği hakkındaki görüşler	
a) Sosyal- kültürel alanlar	()
b) Çevre-fen alanları	()
c) Sanat	()
d) Spor	()
e) Meslek	()
3. Comenius 1 okul ortaklıklarından beklentiler hakkındaki görüşler	
a) Dil gelişimi yönünden	()
b) Eğitimde kalite - eğitimde Avrupalılık kazanma yönünden	()
c) Kültürel alış-verişin sağlanması ve birbirini tanıma yönünden	()
d) Öğrenci ve öğretmenlerin farklı yöntem ve yaklaşımları öğrenmesi yönünden	()
e) Öğrencilerin araştırma, sunum, proje yapma, rapor hazırlama vb. becerilerinde artış yönünden	()
4. Başvuda bulunulan projeler ile öğrencilere, öğretmenlere, kuruma kazandırılmak istenenler hakkındaki görüşler	
<i>a) Öğretmenlere kazandırılmak istenenler yönünden</i>	
i. Dil becerilerinde gelişme	()
ii. Uluslararası iletişimde güçlenme	()
<i>b) Öğrencilere kazandırılmak istenenler yönünden</i>	
i. Dil becerilerinde gelişme	()
ii. Kültürleri tanıma	()
iii. Motivasyonda artma, başarıda yükseliş	()
iv. Uluslararası iletişimde güçlenme	()
<i>c) Kuruma kazandırılmak istenenler yönünden</i>	
i. Okulun prestijinde artma	()
ii. Okulun AB ne entegrasyonunu sağlama	()
iii. Okulun eğitim-öğretim kalitesinde artma	()
iv. Öğrencilerin okula ilgisinde artma	()
v. Uluslararası iletişimde güçlenme	()

5. Projelere katılım sürecinde karşılaşılan güçlükler hakkındaki görüşler

- a) Başvuru formunun doldurulmasında bazı güçlükler ()
b) Başvuru formunun bütçe kısmının hazırlanmasında güçlük ()

6. Projelere katılımı AB nin nasıl bir fayda sağlayabileceği hakkındaki görüşler

- a) AB' ne entegrasyonu sağlamada ilkler arasında olmadan dolayı örnek olmayı sağlaması ()
b) AB' den maddi yardım sağlanması ()
c) Farklı kişilerle tanışmayı sağlaması ()
d) Dünya'ya entegrasyonu sağlaması ()

7. Projelerin daha faydalı olabilmesi için yapılabilecekler hakkındaki görüşler

- a) Bilgilendirme toplantılarının yaygınlaştırılarak daha çok ilgili kesime ulaşılması ()
b) Daha kapsamlı projeler için AB nin verdiği maddi kaynağı artırması ()
c) Dil sorununu aşacak çözüm yollarının bulunması ()
d) Seminerlerin daha detaylı olması ()
e) Öğretmen-öğrenci-okul katılımını teşvik edici ödüllendirmelerin yapılması ()
f) Okullarda bu tür projeleri, eğitim girişimlerini takip edecek kişilerin görevlendirilmesi ()

8. Projelere katılımının gerekçeleri hakkındaki görüşler

- a) AB ne girmede uyum sürecini kolaylaştırması ()
b) Projelerin maddi kaynak sağlaması ()
c) Dünya insanı olmayı sağlaması ()
d) Farklı kültür ve yaşam şekillerini tanımayı sağlaması ()
e) Kişisel gelişimi sağlaması ()
f) Bilgi paylaşımını sağlaması ()
g) Eğitimde Avrupalılık boyutunun yakalanması ()
h) Yeniliklere açık insanlar olmayı sağlaması ()
ı) Maddi katkılar sağlaması ()

9. Comenius projelerini tanıtmada yapılabilecekler hakkındaki görüşler

- a) Uygulama bazında tanıtım yapmak ()
b) Ulusal Ajans yetkili sayısını artırmak ()

BULGULAR VE YORUM

Comenius projelerinin içerdiği alanlar	Adet
a) Sosyal- kültürel alanlar	6
b) Çevre-fen alanları	3
c) Sanat	1
d) Spor	1
e) Meslek	1

Okul yönetici ve öğretmenlerinin başvuruda buldukları Comenius 1 projelerinin hangi alanları kapsadığı sorusuna verdikleri yanıtlardan projelerinin yoğunlukla sosyal-kültürel alanlar olduğu görülmüştür. Çevre-fen, sanat, spor, meslek ve din alanları da değişik projeler kapsamında belirtilen alanlardandır.

Başvuruda bulunan projelere ortak bulunması ve projelerin detaylandırılması işlemlerinin gerçekleştirilmesine dair öğretmen ve okul yöneticilerinin verdikleri bilgiler sonucunda, çoğunlukla ortaklıkların yurtdışında gerçekleştirilen kurslar ve seminerlerde kurulan irtibatlar neticesinde oluştuğu görülmüştür. Bazıları ise ortaklarını internette bulduklarını ifade etmişlerdir. Bir kişi de ortaklıklarını üniversiteden yardımıyla bulduklarını belirtmiştir. Projelerin detaylandırılması ise genelde internet aracılığı ile sağlanmıştır. Sadece bir kişi proje detaylandırılmasını da yaptıkları irtibat seminerinde gerçekleştirdiklerini belirtmiştir.

Koordinatör Öğretmenlerin Görüşleri

Comenius projelerini öğrenme şekilleri hakkındaki bilgiler	Koordinatör Öğretmen
Ulusal Ajans çalışmalarından	4
AB genel sekreterliği çalışmalarından	2
Bir tanıdıktan	3

Öğretmenlerin yarısı Comenius projelerini Ulusal Ajansın çeşitli çalışmalarından (seminer, konferans, yayın) duyduklarını belirtirken, diğer yarısı farklı kaynaklardan (AB genel sekreterliği çalışmaları, bir tanıdık, akademik çalışmalar) duyduklarını ifade etmişlerdir. Bununla birlikte büyük bir çoğunluğu projelerle ilgili daha detaylı bilgi için internete başvurduklarını belirtmişlerdir.

Comenius 1 okul ortaklıklarından beklentiler hakkındaki görüşler	Koordinatör Öğretmen
a) Dil gelişimi yönünden	8
b) Eğitimde kalite - eğitimde Avrupalılık kazanma yönünden	5
c) Kültürel alış-verişin sağlanması ve birbirini tanıma yönünden	6
d) Öğrenci ve öğretmenlerin farklı yöntem ve yaklaşımları öğrenmesi yönünden	2
e) Öğrencilerin araştırma, sunum, proje yapma, rapor hazırlama vb. becerilerinde artış yönünden	2

Comenius 1 Okul ortaklıklarından beklentiler ile ilgili olarak, öğretmenlerin en fazla ifade ettikleri beklenti dil gelişiminin sağlanması olmuştur. Bunu sosyal, kültürel alış-verişi sağlama beklentisi takip etmektedir. Eğitimde kalite - eğitimde Avrupalılığı sağlama beklentisi ise ifade edilen diğer bir yoğun beklenti olmuştur. Bu beklentilerin yanında daha az vurgulanmakla beraber öğretmen ve öğrencilerin farklı yöntem ve yaklaşımları öğrenmesi ile öğrencilerin araştırma, sunum, proje yapma, rapor yazma gibi becerilerinde artış beklenmesini de ifade edilmiştir. Öğretmenlerden biri "Comenius projelerinin esas ana gayesinin şu olduğunu düşünüyorum; bütün insanların insanlığa yapabilecekleri katkıları artırabilmek yani ilgi, ihtiyaç duyulan her konuda yardımcı olabilmek." şeklinde Comenius 1 projelerinden beklentisini ifade etmiştir.

Başvuruda bulunulan projeler ile öğrencilere, öğretmenlere, kuruma kazandırılmak istenenler hakkındaki görüşler	Koordinatör Öğretmen
<i>a) Öğretmenlere kazandırılmak istenenler yönünden</i>	
iii. Dil becerilerinde gelişme	8
iv. Uluslararası iletişimde güçlenme	
<i>b) Öğrencilere kazandırılmak istenenler yönünden</i>	
v. Dil becerilerinde gelişme	6
vi. Kültürleri tanıma	5
vii. Motivasyon ve başarıda artma	2
viii. Uluslararası iletişimde güçlenme	
<i>c) Kuruma kazandırılmak istenenler yönünden</i>	
vi. Okulun prestijinde artma	4
vii. Okulun AB ne entegrasyonunu sağlama	4
viii. Okulun eğitim-öğretim kalitesinde artma	4
ix. Öğrencilerin okula ilgisinde artma	3
x. Uluslararası iletişimde güçlenme	1

Projenizle öğrencilerinize, öğretmenlerinize, kurumunuza neler kazandırmayı düşünüyorsunuz sorusuna verilen öğretmen cevaplarında; öğrencilere kazandırılmak istenenler noktasında en yoğun verilen cevap dil becerilerinde gelişmeyi sağlamak olmuştur. Dil becerilerinde gelişmeyi sağlamak isteği kadar yoğun ifade edilen diğer bir cevap ise kültürleri

tanımayı sağlamaktır. Öğrenci motivasyon ve başarısında artış sağlamak da öğrencilere kazandırılmak istenenler arasında vurgulanmaktadır. Öğretmenlere kazandırılmak istenenler noktasında öğretmenler sadece dil gelişimini sağlamak istediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerden biri “öğretmenlerin öğrenciler ile çalışma şekil ve yöntem becerilerinde artma, öğretmenlerin yeniliklere karşı ilgisinde artma ve dünyaya bakış açısında değişme olacak” şeklinde öğretmenlere kazandırmak istediklerini ifade etmiştir. Kuruma kazandırılacaklar noktasında ise; okul prestijinin artması, okulun AB ne entegrasyonunun sağlanması, okulun eğitim-öğretim kalitesinin artması ve öğrencilerin okula ilgisinin artması aynı yoğunlukta kazandırılmak istenenler olarak ifade edilmiştir. Öğretmen, öğrenci ve kurumun uluslararası iletişiminin güçlenebileceği de öğretmenlerin genel olarak ifade ettiği kazançlar arasındadır.

Projelere katılım sürecinde karşılaşılan güçlükler hakkındaki görüşler	Koordinatör Öğretmen
a) Başvuru formunun doldurulmasında bazı güçlükler	6
b) Başvuru formunun bütçe kısmının hazırlanmasında güçlük	5

Projelere katılım sürecinde karşılaşılan güçlüklerle öğretmenlerin yoğunlukla verdikleri cevap “başvuru formunun doldurulmasında bazı güçlükler yaşadık” şeklindedir. Buna yakın yoğunlukta belirtilen güçlük ise başvuru formunun bütçe kısmının hazırlanması (değişen ülke ekonomisi nedeniyle) olmuştur. Bir öğretmen proje yazım aşamasında güçlük yaşadıklarını belirtirken, bir öğretmen de ortaklarla biraraya gelememe (hazırlık ziyaretinin gerçekleşmemesi) yönünden sıkıntı çektiklerini belirtmiştir. Başka bir öğretmen dil sorunu nedeniyle bütün aşamalarda güçlük çektiklerini ifade etmiştir. Öğretmenlerden biri “İlk projeyi araştırmaya başladığımda Türkiye henüz aday olmadığından ancak sessiz ortak olarak katılabileceğimizi söylediler. Projeye katılmak, katılamamak, nasıl katılacağız onları bilmiyorduk. Daha sonra Ulusal Ajans devreye girdi. Bu süreç içerisinde ilerlemeler oldu ama Türkiye’nin yeni katılımı pek çok anlamda bazı partner olmayı düşünen insanların kafasında soru işareti bıraktı. Acaba sizin projeniz olur mu?, bizi yarı yolda bırakır mısınız? gibi kontakt kurduğumuz insanlar bu tür sorularla karşımıza geldiler. Türkiye’nin sonradan projelere girmesi ve insanların kafasında bununla ilgili soru işaretlerinin olması büyük sıkıntı oldu.” şeklinde farklı bir boyutta yaşadığı güçlükleri ifade etmiştir. Kafasında bazı soru işaretlerinin olduğunu belirten bir öğretmen ise “AB nin ve Ulusal Ajansın projeye ilgili ayırdıkları bütçenin yetip yetmeyeceği ve başvurusunu yapamadığımız

projeyi hazırlayıp sunsaydık bizi iki projeyle kabul ederlermiydi diye düşünüyorum.” şeklinde sıkıntısını ifade etmiştir.

Projelere katılımı AB nin nasıl bir fayda sağlayabileceği hakkındaki görüşler	Koordinatör Öğretmen
a) AB ne entegrasyonu sağlamada ilkler arasında olmadan dolayı örnek olmayı sağlaması	6
b) AB nin maddi yardım sağlaması	5
c) Farklı kişilerle tanışmayı sağlaması	5
d) Dünya'ya entegrasyonu sağlaması	2

Avrupa Birliğinin bu projelere katılımınızdan dolayı size, kurumunuza nasıl fayda sağlayacağını düşünüyorsunuz sorusuna öğretmenlerin yoğun olarak verdikleri cevap, AB entegrasyonunu sağlamada ilkler arasında olmadan dolayı örnek olmamızı sağlayacak olması olmuştur. Diğer yoğun olarak ifade edilen fayda ise maddi yardımının olması ile farklı kişilerle tanışıp, kaynaşmayı sağlaması olmuştur. Daha az yoğunlukla belirtilen bir fayda da Dünya'ya entegrasyonu sağlayacağı yönünde olmuştur. Bir öğretmen de toplam yaşam kalitesinin artmasını sağlayacağını ifade etmiştir.

Projelerin daha faydalı olabilmesi için yapılabilecekler hakkındaki görüşler	Koordinatör Öğretmen
a) Bilgilendirme toplantılarının yaygınlaştırılarak daha çok ilgili kesime ulaşılması	6
b) Daha kapsamlı projeler için AB nin verdiği maddi kaynağı artırması	4
c) Dil sorununu aşacak çözüm yollarının bulunması	4
d) Seminerlerin daha detaylı olması	4
e) Öğretmen-öğrenci-okul katılımını teşvik edici ödüllendirmelerin yapılması	3
f) Okullarda bu tür projeleri, eğitim girişimlerini takip edecek kişilerin görevlendirilmesi	2

Öğretmenlerin bu projelerin daha faydalı olabilmesi için yapılabilecekler noktasında ifade ettikleri en yoğun öneri; bilgilendirme toplantılarının yaygınlaştırılması ve daha çok ilgili kesime (öğretmen-öğrenci-okul) ulaşılması yönünde olmuştur. Avrupa Birliğinin daha kapsamlı projeler için verdiği maddi kaynağı arttırması yönünde de öğretmenler arasında yoğun bir öneri belirtilmiştir. Dil sorununu aşacak çözüm yollarının (hizmetiçi eğitim gibi) bulunması, seminerlerin daha detaylı olması, öğretmen-öğrenci-okul katılımını teşvik edici ödüllendirmelerin yapılması yönündeki öneriler ise öğretmenler tarafından aynı yoğunlukta ifade edilen önerilerdir. Öğretmenlerden bazıları da okulların bu tür projeleri-eğitim girişimlerini takip edecek kişiler

görevlendirmelerinin faydalı olacağı önerisinde bulunmuşlardır. Bir öğretmen “AB, aday olmayan ülkelere daha teşvik edici olanaklar sunabilir. Çünkü aday olmayan ülkeler hiç bir şekilde yararlanamıyor.” şeklindeki ifadesi ile AB nin aday olmayan ülkelere de fırsat vermesinin faydalı olabileceğini belirtmektedir. Başka bir öğretmen de “Ulusal Ajans 81 toplantı yaptı 2-3 ay içerisinde. Bu gerçekten onların çok büyük performans gösterdiklerini açıklar. Burada belki biraz da Bakanlık insanları uyandırmalı ve projelere sahip çıkmalı.” derken Bakanlığın bu projelerin tanıtılması, yaygınlaştırılmasında daha etkin olması gerektiğini belirtmektedir. Diğer bir öneri de projelerin tanıtımı ve bilgilendirme toplantılarının yaygınlaştırılabilmesi noktasında üniversitelerden, her türlü eğitim ortamından destek alınması yönünde olmuştur.

Projelere katılımının gerekçeleri hakkındaki görüşler	Koordinatör Öğretmen
a) AB ne girmede uyum sürecini kolaylaştırması	7
b) Projelerin maddi kaynak sağlaması	6
c) Dünya insanı olmayı sağlaması	3
d) Farklı kültür ve yaşam şekillerini tanımayı sağlaması	4
e) Kişisel gelişimi sağlaması	2
f) Bilgi paylaşımını sağlaması	3
g) Eğitimde Avrupalılık boyutunun yakalanması	
h) Yeniliklere açık insanlar olmayı sağlaması	
ı) Maddi katkılar sağlaması	

Comenius projelerine katılımın gerekliliği noktasında ifade edilen gerekçelerden çoğunluğu AB’ne girmede uyum sürecini kolaylaştıracağı için katılımın olması gerekliliği noktasında olmuştur. Diğer yoğunlukla ifade edilen bir gerekçe ise projelerin sağladığı maddi kaynak olmuştur. Dünya insanı olmak, farklı kültürleri, yaşam şekillerini tanımak ve bilgi paylaşımını gerçekleştirmek de belirtilen gerekçeler arasındadır. Kişisel gelişim (dil gelişimi, bilgi iletişim teknolojilerini kullanma gibi) sağlayacağı için gerekli olduğunu da az sayıda öğretmen belirtmiştir.

Comenius projelerini tanıtmada yapılabilecekler hakkındaki görüşler	Koordinatör Öğretmen
a) Uygulama bazında tanıtım yapmak	7
b) Ulusal Ajans yetkili sayısını arttırmak	5

Öğretmenlerin çoğu Comenius projelerini tanıtmada uygulama (uygulanmış örnekler, formların nasıl doldurulacağı, proje yazım aşamaları gibi) bazında tanıtıma ağırlık verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Projelerin daha iyi tanıtılabilmesi için öğretmenlerin çoğu Ulusal Ajans yetkili sayısını arttırılması gerektiğini de belirtmiştir. Bir öğretmen “Türkiye’yi bölgelere

ayıyıp oralarda uzman sayısını arttırdım” derken, başka bir öğretmen de “üniversitelerin ilgili birimlerinden, akademik çalışmalar yapmış kişilerden yararlanarak tanıtım yapardım” demiştir. Projelerin tanıtımı noktasında bir öğretmen de “daha önce projelere katılmış kişilerin konuşacağı seminerler yapardım” demiştir. Bir öğretmen de “ortak dünya yetiştirebilme gerekçesi üzerinde yoğunlaşan bir tanıtım yaparak ilgi noktasını buraya çektim” demiştir.

Okul Yöneticilerinin Görüşleri

Comenius projelerini öğrenme şekilleri hakkındaki bilgiler	Okul Yöneticisi
Ulusal Ajans çalışmalarından	3
AB genel sekreterliği çalışmalarından	3
Bir tanıdıktan	2

Okul yöneticileri Comenius projelerini Ulusal Ajansın çeşitli çalışmalarından (seminer, konferans, yayın), AB genel sekreterliği çalışmalarından ve bir tanıdıktan duyduklarını ifade etmişlerdir.

Comenius 1 okul ortaklıklarından beklentiler hakkındaki görüşler	Okul Yöneticisi
a) Dil gelişimi yönünden	4
b) Eğitimde kalite - eğitimde Avrupalılık kazanma yönünden	4
c) Kültürel alış-verişin sağlanması ve birbirini tanıma yönünden	3
d) Öğrenci ve öğretmenlerin farklı yöntem ve yaklaşımları öğrenmesi yönünden	1
e) Öğrencilerin araştırma, sunum, proje yapma, rapor hazırlama vb. becerilerinde artış yönünden	1

Comenius 1 Okul ortaklıklarından beklentiler yönünde okul yöneticilerinin en fazla ifade ettikleri beklenti dil gelişiminin olmasıdır. Eğitimde kalite, eğitimde Avrupalılığın kazanılması beklentisi ifade edilen diğer yoğun bir beklenti olmuştur. Kültürel alış-verişin sağlanması ve farklı insanların birbirini tanımasının sağlanması da diğer bir beklenti olarak belirtilmiştir. Okul yöneticileri arasında en az vurgulanan beklenti ise öğretmen ve öğrencilerin farklı yaklaşım ve yöntemleri öğrenmesi ile öğrencilerin araştırma, sunum, proje yapma, rapor yazma gibi becerilerinde artışın olması yönündeki beklenti olmuştur. Öğretmen ve öğrencilerin motivasyonu ve başarısında artış olmasını bekleyen sadece bir yönetici olmuştur.

Başvuruda bulunulan projeler ile öğrencilere, öğretmenlere, kuruma kazandırılmak istenenler hakkındaki görüşler	Okul Yöneticisi
<i>a) Öğretmenlere kazandırılmak istenenler yönünden</i>	
v. Dil becerilerinde gelişme	4
vi. Uluslararası iletişimde güçlenme	1
<i>b) Öğrencilere kazandırılmak istenenler yönünden</i>	
ix. Dil becerilerinde gelişme	4
x. Kültürleri tanıma	3
xi. Motivasyon ve başarıda artma	2
xii. Uluslararası iletişimde güçlenme	1
<i>c) Kuruma kazandırılmak istenenler yönünden</i>	
xi. Okulun prestijinde artma	4
xii. Okulun AB ne entegrasyonunu sağlama	
xiii. Okulun eğitim-öğretim kalitesinde artma	1
xiv. Öğrencilerin okula ilgisinde artma	
xv. Uluslararası iletişimde güçlenme	1

Projenizle öğrencilerinize, öğretmenlerinize, kurumunuza neler kazandırmayı düşünüyorsunuz sorusuna verilen okul yönetici cevaplarında; öğrencilere kazandırılmak istenenler noktasında en yoğun verilen cevap dil becerilerinde gelişmeyi sağlamak olmuştur. Dil becerilerinde gelişmeyi sağlamak isteği kadar yoğun ifade edilen diğer bir cevap ise kültürleri tanımayı sağlamaktır. Bir yönetici ise öğrencilerin bilgiye ulaşma becerilerinin gelişeceğini ifade etmiştir. Öğretmenlere kazandırılmak istenenler noktasında okul yöneticileri sadece dil gelişimini sağlayacaklarını belirtmişlerdir. Bir yönetici öğretmenlerin mesleki deneyim kazanacaklarını ve başarılarının artacağını belirtmiştir. Kuruma kazandırılacaklar noktasında en çok okul prestijinin artması ifade edilmiştir. Bir yönetici okulun eğitim-öğretim kalitesinin artacağını, uluslararası iletişimin güçlenmesinin de sağlanacağını belirtilmiştir. Ayrıca, öğretmen ve öğrencilerin de uluslararası iletişiminin güçlenebileceğini ifade etmiştir.

Projelere katılım sürecinde karşılaşılan güçlükler hakkındaki görüşler	Okul Yöneticisi
a) Başvuru formunun doldurulmasında bazı güçlükler	2
b) Başvuru formunun bütçe kısmının hazırlanmasında güçlük	

Projelere katılım sürecinde karşılaşılan güçlükler noktasında yöneticilerin yoğun olarak vurguladıkları güçlük olmamıştır. Bir yöneticinin "Belki biz kendimizi daha güvende hissetmek için çok fazla zorlamış olabiliriz bilmiyorum ama hani elimizde bir başvuru örneği olsa idi çok daha rahat olabilirdik. Bazı şeyleri el yordamıyla yaptık açıkçası." şeklindeki ifadesi yöneticilerin başvuru formunun doldurulması ile ilgili bazı güçlükler yaşadıklarını belirtmektedir.

Projelere katılımı AB nin nasıl bir fayda sağlayabileceği hakkındaki görüşler	Okul Yöneticisi
a) AB ne entegrasyonu sağlamada ilkler arasında olmadan dolayı örnek olmayı sağlaması	1
b) AB nin maddi yardım sağlaması	3
c) Farklı kişilerle tanışmayı sağlaması	
d) Dünya'ya entegrasyonu sağlaması	3

Avrupa Birliğinin bu projelere katılımınızdan dolayı size, kurumunuza nasıl fayda sağlayacağını düşünüyorsunuz sorusuna okul yöneticileri arasında en çok Dünya'ya entegrasyonu sağlama noktasında yaralı olacak cevabı verilmiştir. AB'nin maddi yardımının da fayda sağlayacağı yoğun olarak belirtilmiştir. Bir okul yöneticisi özgür düşünebilme yeteğini kazandıracığını belirtirken, bir yöneticide bu projelerde başarılı olunursa belki bir AB katılım belgesinin verilebileceğini ifade etmiştir.

Projelerin daha faydalı olabilmesi için yapılabilecekler hakkındaki görüşler	Okul Yöneticisi
a) Bilgilendirme toplantılarının yaygınlaştırılarak daha çok ilgili kesime ulaşılması	4
b) Daha kapsamlı projeler için AB nin verdiği maddi kaynağı artırması	2
c) Dil sorununu aşacak çözüm yollarının bulunması	1
d) Seminerlerin daha detaylı olması	1
e) Öğretmen-öğrenci-okul katılımını teşvik edici ödüllendirmelerin yapılması	1
f) Okullarda bu tür projeleri, eğitim girişimlerini takip edecek kişilerin görevlendirilmesi	

Okul yöneticilerinin bu projelerin daha faydalı olabilmesi için belirttikleri en yoğun öneri ise seminerlerin daha detaylı olmasının gerekliliği üzerinde olmuştur. Az sayıda okul yöneticisi de projelere verilen maddi kaynağın arttırılması önerisinde bulunmuştur.

Projelere katılımının gerekçeleri hakkındaki görüşler	Okul Yöneticisi
a) AB ne girmede uyum sürecini kolaylaştırması	4
b) Projelerin maddi kaynak sağlaması	
c) Dünya insanı olmayı sağlaması	
d) Farklı kültür ve yaşam şekillerini tanımayı sağlaması	
e) Kişisel gelişimi sağlaması	
f) Bilgi paylaşımını sağlaması	
g) Eğitimde Avrupalılık boyutunun yakalanması	3
h) Yeniliklere açık insanlar olmayı sağlaması	2
ı) Maddi katkılar sağlaması	2

Bu projelere katılımın gerekliliğini AB'ne girmede uyum sürecini kolaylaştırması gerekçesine dayandıran okul yöneticisi en fazla sayıda olmuştur. Eğitimde Avrupalılık boyutunu yakalamayı sağlaması, maddi katkılar sağlaması, yeniliklere açık insanlar olabilmemezi sağlaması da ifade edilen gerekçelerdendir.

Comenius projelerini tanıtmada yapılabilecekler hakkındaki görüşler	Okul Yöneticisi
a) Uygulama bazında tanıtım yapmak	1
b) Ulusal Ajans yetkili sayısını artırmak	

Okul yöneticilerinin Comenius projelerini tanıtmaya noktasında yapacaklarında bir yoğunluk gözlenmemiştir. Okul yöneticilerinden biri "Ülkemizin bu projelere yatırım yaptığı ve bu paraların mutlaka geri kazanılması için projelere katılımın gerekliliği üzerinde dururdum." şeklinde bir tanıtım yapacağını belirtmiştir. Bir başka yöneticinin önerisi "Okullarda AB koordinatör öğretmenleri seçerek onlara seminer verirdim." şeklinde iken; diğer bir öneri de "Bölge müdürleri toplantısına katılarak oradaki müdürleri ikna ederdim." şeklinde belirtilmiştir. Bir yönetici de "Projelere hazır olduğumu düşündüğüm okullar ile diğer devlet okullarını ortak yaparak katılımı arttırdım" derken, başka bir yönetici de "Bilgi iletişim teknolojilerinin olmazsa olmazlarından bahsederek, bu projelerin de bu noktadaki gelişimleri sağlamasına dayanan bir tanıtım yapardım" demiştir. Buradaki görüşlerden okul yöneticilerinin genelde projelerin yaygınlaştırılması noktasında tanıtımlara ağırlık verdikleri görülmektedir.

Koordinatör Öğretmenler İle Okul Yöneticileri Görüşleri Arasındaki Farklar

Koordinatör öğretmenler ile okul yöneticileri görüşleri genellikle örtüşmekle beraber bazı sorularda koordinatör öğretmenleri ile okul yöneticilerinin farklı düşüncelerde yoğunlaştıkları gözlenmiştir.

Projelere katılım sürecinde karşılaşılan güçlükler hakkındaki görüşler	Koordinatör Öğretmen	Okul Yöneticisi
a) Başvuru formunun doldurulmasında bazı güçlükler	6	2
b) Başvuru formunun bütçe kısmının hazırlanmasında güçlük	5	

Projelere katılım sürecinde karşılaşılan güçlükler için koordinatör öğretmenler Başvuru formunun doldurulması ile bütçe kısmının hazırlanmasında güçlük yaşadıklarını ifade ederken, okul yöneticilerinin bir kısmı formu doldurmada güçlük yaşadıklarını ifade etmişler ancak bütçe kısmının hazırlanmasına yönelik bir güçlük çektiklerini ifade etmemişlerdir.

Projelere katılımı AB nin nasıl bir fayda sağlayabileceği hakkındaki görüşler	Koordinatör Öğretmen	Okul Yöneticisi
a) AB ne entegrasyonu sağlamada ilkler arasında olmadan dolayı örnek olmayı sağlaması	6	1
b) AB nin maddi yardım sağlaması	5	3
c) Farklı kişilerle tanışmayı sağlaması	5	
d) Dünya'ya entegrasyonu sağlaması	2	3

Projelere katılımı AB nin nasıl bir fayda sağlayabileceği hakkında, koordinatör öğretmenler AB ne entegrasyonu sağlamada ilkler arasında olmadan dolayı örnek olmamızı sağlar görüşünü benimsemekle beraber okul yöneticilerinden sadece biri bu görüşü belirtmiştir.

Projelerin daha faydalı olabilmesi için yapılabilecekler hakkındaki görüşler	Koordinatör Öğretmen	Okul Yöneticisi
a) Bilgilendirme toplantılarının yaygınlaştırılarak daha çok ilgili kesime ulaşılması	6	4
b) Daha kapsamlı projeler için AB nin verdiği maddi kaynağı artırması	4	2
c) Dil sorununu aşacak çözüm yollarının bulunması	4	1
d) Seminerlerin daha detaylı olması	4	1
e) Öğretmen-öğrenci-okul katılımını teşvik edici ödüllendirmelerin yapılması	3	1
f) Okullarda bu tür projeleri, eğitim girişimlerini takip edecek kişilerin görevlendirilmesi	2	

Projelerin daha faydalı olabilmesi için; dil sorununu aşacak çözüm yollarının bulunması, seminerlerin daha detaylı olması ve öğretmen-öğrenci-okul katılımını teşvik edici ödüllendirmelerin yapılması gereğine daha fazla koordinatör öğretmen inanmakta iken bu görüşlere okul yöneticilerinden daha az sayıda vurgu yapılmaktadır. Koordinatör öğretmenlerden bazıları okullarda bu tür projeleri, eğitim girişimlerini takip edecek kişilerin görevlendirilmesi gerektiğini düşünürken okul yöneticileri arasında bu görüş ifade edilmemiştir.

Projelere katılımının gerekçeleri hakkındaki görüşler	Koordinatör Öğretmen	Okul Yöneticisi
a) AB ne girmede uyum sürecini kolaylaştırması	7	4
b) Projelerin maddi kaynak sağlaması	6	
c) Dünya insanı olmayı sağlaması	3	
d) Farklı kültür ve yaşam şekillerini tanımayı sağlaması	4	
e) Kişisel gelişimi sağlaması	2	
f) Bilgi paylaşımını sağlaması	3	
g) Eğitimde Avrupalılık boyutunun yakalanması		3
h) Yeniliklere açık insanlar olmayı sağlaması		2
ı) Maddi katkılar sağlaması		2

Projelere katılım gerekçesi olarak projelerin maddi kaynak sağlaması koordinatör öğretmenler arasında yaygın olan bir gerekçe olarak ifade edilmekle beraber okul yöneticileri tarafından projelere katılım gerekçesi olarak ifade edilmemiştir. Projelere katılımın dünya insanı olmayı, farklı kültür ve yaşam şekillerini tanımayı, kişisel gelişimi ve bilgi paylaşımını sağlaması koordinatör öğretmenler arasında belirtilen gerekçeler iken okul yöneticileri bu düşünceleri ifade etmemişlerdir. Ancak, eğitimde Avrupalılık boyutunun yakalanması, yeniliklere açık insanlar olmayı sağlaması ve maddi katkılar sağlaması yönünden bu projelere katılımı gerekli gören okul yöneticileri varken bu görüşler koordinatör öğretmenler tarafından belirtilmemiştir.

Comenius projelerini tanıtmada yapılabilecekler hakkındaki görüşler	Koordinatör Öğretmen	Okul Yöneticisi
a) Uygulama bazında tanıtım yapmak	7	1
b) Ulusal Ajans yetkili sayısını artırmak	5	

Comenius projelerini tanıtmak için neler yapılabileceğine yönelik okul yöneticilerinden biri uygulama bazında tanıtıma ağırlık verilebileceğini ifade ederken, koordinatör öğretmenler bu projelerin daha iyi tanınması için uygulamalı örneklere yönelik tanıtımlara daha fazla yer verilmesinin gerekliliğine inanmakta ve tanıtımların geniş bir kesime ulaşmasını sağlamak ve projelere katılacaklara daha fazla yardım edilebilmesi için yetkili sayısının artırılması gerektiğini düşünmektedir.

SONUÇLAR

Comenius 1 projeleri hakkındaki öğretmen ve okul yöneticilerinin görüşlerinden aşağıdaki sonuçlar çıkarılabilir:

1. Comenius projelerine yönelik AB Eğitim ve Gençlik dairesinin yaptığı çalışmalar gayretli bulunurken, gerek zamanın kısa olması gerekse bu çalışmalara yeni katılımdan dolayı bu çalışmaların yeterli olmadığı düşünülmektedir.
2. Başvuruda bulunulan projelerin yoğunlukla sosyal-kültürel alanları kapsadıkları, fen-çevre, sağlık, sanat, spor, meslek gibi alanlar içeren proje başvurularının ise az sayıda olduğu görülmüştür.
3. Genellikle projelerin koordinatör öğretmenleri yabancı dil (ingilizce) öğretmenleri olmakla beraber ortaklığın gerçekleştirildiği projelerin dil projeleri olmadığı gözlemlenmiştir.
4. Öğretmenlerin, “projenizle öğretmenlerinize, öğrencilerinize, kurumunuza neler kazandıracığınızı düşünüyorsunuz?” sorusunda kurum kazançlarına yoğunlaştıkları ve bu doğrultuda cevaplar verdikleri gözlemlenmiştir.
5. Projelere katılım sürecinde karşılaşılan güçlükler arasında dil problemi belirtilmemiştir.
6. Comenius 1 okul ortaklıklarından öğretmenler yoğunlukla dil gelişimlerinin olmasını beklemektedirler.
7. Comenius 1 okul ortaklıklarından beklenen bazı kazanımlar, ortaklık kurdukları kendi projelerinde ifade edilmemiştir.
8. Comenius 1 Okul ortaklıklarından beklenenlere verilen cevaplar tanıtım programlarındaki genel ifadeler ile örtüşmektedir.
9. Öğretmen ve okul yöneticileri, projelerin daha yararlı olabilmesi için; bilgilendirme toplantılarının yaygınlaştırılarak daha çok ilgili kesime ulaşılması, daha detaylı, açıklayıcı seminerler olması gerektiğini düşünmektedirler.
10. Öğretmenler; Comenius 1 projelerini tanıtımda daha çok uygulamaya yönelik tanıtımlara ihtiyaç olduğunu düşünmektedirler. Bir öğretmenin “Mesela web sitesinde bir forum sayfası oluşturulabilir, herkes sorusunu sorar ve cevabını alır.” şeklinde projeleri tanıtacağını belirtmesi de projelerin gerçekleştirilmesinde bazı zorluklar yaşandığı ve bu noktada yardıma ihtiyaçları olduğunu vurgulayan ifadeler olarak görülmektedir. Bir yöneticinin “Toplantılar periyodik olmalı çünkü çok genel toplantılar yapılıyor ve öğretmen oradan çıktıktan sonra zaten okulda bilgisayarı yok, bilgisayarı olsa bile internet erişimi yok, olsa bile belki dil bilmiyor. O nedenle çok spesifik yani kılcallara girilmesi lazım. Çok genel böyle informe edici bilgiler, sadece kaba bilgiler vererek bu işe insanlar çok

rahat ikna edilemezler.” şeklindeki ifadesinden yapılan toplantıların detayı kadar periyodik yapılması ve her defasında biraz daha derin bilgilerin verilmesinin beklendiği anlaşılmaktadır.

11. Okulların fiziki koşullarının da bu projelerde etkili bir faktör olduğu vurgulanmaktadır. Kurumlar arasında olanaklar nedeniyle oluşan dengesizliğin azaltılmasında yetkililerden yardım beklenmekte ve projelere katılım noktasında eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması için çalışmaların yapılması beklenmektedir.

ÖNERİLER

1. Sosyal- kültürel alanları içeren proje başvuruları yanı sıra çevre-fen, sanat, spor vb. alanlı proje örneklerinin tanıtımı ile bu alanlara yönelik proje başvuruları arttırılabilir
2. Farklı alanlı projelerin üretilmesinde yabancı dil öğretmenlerinden yararlanılabilir.
3. AB eğitim projelerine katılımda daha pasif olan öğretmen, öğrenci ve okul yöneticilerinin uygun projelere aktif katılımı sağlanarak hem projelerin daha iyi tanınması hem de projelere katılımın arttırılması sağlanabilir.
4. Proje hazırlanmasına yönelik kurslar düzenlenebilir.
5. Comenius projelerine ortak bulunması, başvuruların yapılması, uygulanmış proje örnekleri gibi projelerin pratiğine yönelik bilgilendirme toplantıları arttırılabilir.
6. AB Eğitim ve Gençlik Dairesi'nin sitesinde soruların sorulup cevapların alınabileceği bir alan oluşturulabilir. Forum kısmı yapılarak diğer proje ortaklıklarına sahip katılımcıların bilgi alış verişinde bulunmalarına yardımcı ortamlar düzenlenebilir.
7. Devlet okullarındaki öğrenci potansiyeli ile özel okulların imkanları birleştirilerek ortaklıkların kurulması desteklenerek daha fazla kesimin bu tür ortaklıklardan faydalanması sağlanırken daha çok kesime bu projelerin tanıtılması da sağlanabilir.
8. Projelerin bilimsel sonuçlarının arttırılabilmesi için proje hazırlama aşamasında üniversitelerden destek sağlanmalıdır.
9. Bu tür projelerde özellikle öğretmen yetiştiren kurumların, öğretmen eğitimi ile ilgilenen kurum ve kuruluşların, sosyal ortak olarak projelere katılımının sağlanması projede öğrencilere kazandırılmak istenen özellikler açısından daha bilimsel bir sonucun elde edilmesine yardımcı olabilir.
10. Proje çeşidine göre projelerin diğer ortaklarının olması projenin sürdürülebilirliğini de etkileyebilir.

11. Projelere farklı alan öğretmenlerinin katılımını artırmak için okullar ile üniversiteler arasında işbirliği yapılabilir.
12. Okulların projelerini belirlemeden önce; öğretmen, öğrenci, yönetici hepbirlikte ortak kararlar alarak projede çalışacak kesimi arttırarak projenin sürecinin verimli ve istenilen şekilde geçmesini sağlayabilirler.
13. Comenius 1 okul ortaklıklarında daha az katılımın sağlandığı alanlara ait proje sayısının artması için, bu alanlara yönelik daha fazla örnek ilgili öğretmenlere tanıtılarak ilginin artması sağlanabilir.

KAYNAKÇA

- Avenstrup, R. (2004). Program reformunda ve uygulanmasında aşılması gerekenler, *Program Geliştirmede Yeni Yaklaşımlar Ulusal Sempozyumu*.
- Başaran, E. (1996). *Türkiye eğitim sistemi*, Yargıcı Matbaası.
- Demirel, Ö. (1997). *Kuramdan uygulamaya eğitimde program geliştirme*, Ankara: Usem Yayınları-13.
- European Comission. (2000). *Comenius 1 handbook for schools*, Education and Culture.
- Farrel, G. E. (1988). *Curriculum development, implementation, and evaluation processes: A crosscultural study of secondary school in Australia, Canada, England*, Umi Dissertation Publishing, USA.
- Geban, Ö. (1996). *Ortaöğretimde kimya konu ve kavramları üzerine öğrenci görüşleri*, Ankara: Earged.
- Gürol, M. ve Demirli, C. (2001). Uzaktan eğitimde oluşturmacı tasarım ve uygulanması, *I. Uluslararası Eğitim Teknolojileri Sempozyum ve Fuar Bildirileri (Özel Sayı 1)*, Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Maltepe, (2006). www.maltepe.edu.tr/basinda/makaleler/ozelokullar.asp
- Morgil, İ, Yücel, A. S. ve Ersan, M. (2002). Öğretmen algılamalarına göre lise kimya öğretiminde karşılaşılan güçlüklerin değerlendirilmesi, 5. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi 16-18 Eylül, Ankara.
- Özkan, H. ve Özbakan, M. (1998). *Ders programları ile ilgili bazı tespit, değerlendirme ve öneriler*, Talim Terbiye Dairesi ek:4 04.08. 1998

- Sezgin, S. İ. (2000). *Mesleki ve teknik eğitimde program geliştirme*, Ankara: Nobel yayın dağıtım
- Varış, F. (1988). *Eğitimde program geliştirme "teori ve teknikler"*, Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakóltesi Yayınları, No:157
- Varış, F. (2002). *Eğitimde program geliştirme, teori ve teknikler*, Alkım Kitapçılık
- Ulusal Ajans. (2006). *Sokrates Avrupa Birliği genel eğitim programı*, www.ulusalajans.gov.tr
- Yayan, M. (2003). AB eğitim programları ve Türkiye'nin yararlanma kabiliyeti, *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı: 158.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2005). *Sosyal Bilimlerde nitel araştırma teknikleri (5. baskı)*, Ankara: Seçkin Yayınları

AlınıŐ Tarihi: Temmuz 2005
Hakemlerden DönüŐ: Şubat 2006

EK. GÖRÜŞME FORMU

Araştırmanın Amaçları

Avrupa Birliği Eğitim programlarından Socrates'in alt programı olan Comenius 1 okul ortaklıkları hakkında, Comenius 1 başvurusunda bulunan okul yönetici ve koordinatör öğretmenlerin görüşleri nelerdir?

GİRİŞ

Merhaba. Avrupa Birliği Eğitim programlarından Socrates'in alt programı olan Comenius 1 okul ortaklıkları hakkında bir araştırma yapıyorum. Bu kapsamda Comenius 1 okul ortaklıklarına başvuruda bulunan okul yönetici ve koordinatör öğretmenleri ile görüşme yaparak, bu projelerin ne kadar tanındığı ve projelerin öğrenci, öğretmen, kurum üzerindeki etkileri hakkındaki görüşleri topluyorum. Bu araştırma ile okulların (öğretmen ve yöneticilerin) bu projelere ne kadar hazır oldukları ve bu konudaki görüşlerinin neler olduğu ile ilgili fikir elde edilebilecektir. Elde edilecek bulguların ileride Comenius 1 okul ortaklıklarına başvuruda bulunacak kurumlara katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

Yaptığım tüm görüşmelerde verilen bilgiler, sadece bu araştırmada kullanılacak ve kişisel bilgiler kesinlikle gizli tutulacaktır. Görüşmenin yaklaşık yarım saat süreceğini tahmin ediyorum. İzin verirseniz görüşmeyi kaydetmek istiyorum. Bu şekilde zamanı daha iyi kullanabilir ve sorulara verdiğiniz yanıtların kaydını daha ayrıntılı tutma fırsatını elde edebilirim.

Bu araştırmaya katılmayı kabul ettiğiniz için şimdiden teşekkür ederim. Eğer sizin görüşmeye başlamadan önce bana sormak istediğiniz bir soru varsa önce bunu yanıtlamak isterim.

Şimdi izninizle sorularıma geçmek istiyorum.

SORULAR

SORU 1) Comenius projelerini nasıl öğrendiniz? (Böyle bir projeyi nereden duydunuz?)

SORU 2) Hangi alanda Comenius projesi hazırladınız?

SORU 3) Comenius 1 okul ortaklıklarından beklentileriniz nelerdir?

Sonda:

a) Dil yönünden

b) Eğitime katkıları yönünden

Sonda :

a) Mesleki, profesyonel gelişim yönünden

b) Okul-aile işbirliği yönünden vb.

SORU 4) Projeniz ile

- a) Öğrencilerinize
 - b) Öğretmenlerinize
 - c) Okulunuza (kurumsal açıdan)
- neler kazandırabileceğinizi düşünüyorsunuz?

SORU 5) Projeye katılım sürecinde karşılaştığınız güçlükler nelerdir?

Sonda:

- a) Ortak bulma açısından
- b) Ortaklarınızla proje detaylarını belirlemek için biraraya gelebilme açısından
- c) Proje başvurusunda yapılması gereken prosedürler açısından
- d) Dil açısından

SORU 6) Böyle bir projeye katılımınızla Avrupa Birliğinin size, kurumunuza nasıl bir fayda sağlayacağını düşünüyorsunuz?

SORU 7) Bu projelerin daha faydalı olabilmesi için neler yapılabileceği konusunda önerileriniz nelerdir?

Sonda:

- a) Bakanlık ne yapmalı
- b) Avrupa Birliği ne yapmalı
- c) Okul (kurum) ne yapmalı

SORU 8) Bu projelere katılımın mutlak gerekli olduğunu düşündüğünüzü varsayarsak; bu düşüncenizi hangi gerekçelere dayandırırdınız?

SORU 9) Comenius 1 projelerini tanıtmakla görevli Ulusal Ajans yetkilisi olsanız; hangi ana hatlar doğrultusunda projeleri tanıttırdınız? Neden?

Konu ile ilgili benim sormadığım fakat sizin ilave etmek istedikleriniz var mı?

Bana zaman ayırdığınız için çok teşekkür ederim. Bu konuda görüşmeden sonra eklemek istediğiniz başka görüş ve önerileriniz olursa, lütfen beni no'lu telefondan arayınız.

İyi günler.